

VPROVOD

Vpvod, který ukazuje oučel tohoto výtahu z mých poznamenání.

Rozmilí vlastenci!

Vím, že žádnému, nejmilejší, z vás tajno není, kterako již mnozí, a mezi nimi i slovní spisovatelé se o tu nesnadnou práci pokusili, někteří s více, někteří s méně štěstím, obyčeje, zvyklosti, povahy, mravy a způsoby lidu slovanského vypsati; protož zdá se mně marná ta práce býti, to, čím mnohé kníhy přeplyvají, zde opakovati, a opětovati, co již Eneáš Silvius v své kronice, co Kuthen, co Veleslavín v předmluvě k předpodotknuté kníze, co Stránský, Brentano, Herder a posléz Gerle a mnozí jiní o českém, co Matouš Hozia Vysokomejtský v Gvagnýnové kronice o ruském a tak i jiní o moravském, polském národu vypravují; vím též, že žádnému z vás nepovědomo není, že všickni skoro, ačkoliv někteří čistou v některých místech pravdu mluví, přece slovanský národ, a zvláště národ náš český buď příliš vyvýšují, aneb přespříliš tupí, a že od vyřknutí, že při každém kroku k putujícímu po české zemi zvolati můžeme: „Stůj, chodče, noha tvá šlape reka,“ až k potupujícímu jmenu vlaských národů, kteří Slované otroky (slaves) jmenují, mnoho nepravého nalezáme v spisech jejich, ačkoliv lživého říci nesmíme, poněvadž mnozí z nich jen jedinou cestou skrze českou zemi obývatele její poznavše, již celý národ posuzovati chtěli, a tudy sami sebou zklamáni byli.

Protož já, chtíc vám národ náš v známost uvésti, a věda, že jedenkaždý z vás nemá vždycky příležitosti sám své kra-

jany poznati, ačkoliv s některými z nich obcuje, podávám
v tomto spisku některé příhody mých cest, z nichž některých
obývatelů země české mravy, povahy a způsoby poznati se
mohou, a doufám, že i vy tou samou dráhou za
5 mnou pokračovati budete, a tudy že někdy práce ta v celek
vzroste a že jedenkaždý, čta spis ten, sám o národu souditi
může. Nežádám tehdy nic méně a nic více, než aby s tou
samou ochotností jste tento spis čtli a mě nasledovali, s ja-
kou já tento spis jsem počal a bohdá skončím a s jakou
10 zustávám váš

vás vždy milující

H. M.